

**КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ЧЕРНО
МОРЕ /КСЧМ/**

**CONSILIUL CONSULTATIV PENTRU
MAREA NEAGRA**

Сдружение , вписано в РЮЛНЦ
на Р България
ЕИК 176964109
Седалище и адрес на управление :
гр . Варна , ул .“ Охрид “ N 24-26, ет.1

office@blsaceu.eu

Asociatie , inregistrata in Registrul
personanelor правосъдие fara scop patrimonial
al R България, CUI 176964109
Sediu си адрес на провеждане :
Мун. Варна, ул. “ Охрид ” N 24-26,
етаж 1

office@blsaceu.eu

Не. 9/30.05.2024

На вниманието на:

Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“ – DG MARE

Министерство на земеделието и храните, Република България

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, Бургас, България

Министерство на околната среда и водите, България

Министерство на земеделието и развитието на селските райони, Румъния

Министерство на околната среда, водите и горите, Румъния

Национална агенция за рибарство и аквакултури, Румъния

Уважаеми госпожо и господи,

След консултациите, проведени в рамките на работна група на Черноморския консултативен съвет, беше формулирана следната препоръка, свързана с нуждите и предизвикателствата на морската аквакултура в Черно море .

Повтаряме готовността си за допълнителни консултации или участие в изпълнението на препоръките по-долу.

С уважение,
Драгош Бухай
Председател на BISAC¹

¹ BISAC , Черноморски консултативен съвет съм юридическо лице с нестопанска цел и публична собственост, създадено на 20.07.2015 г. в съответствие с разпоредбите на Закона за юридическите лица с

Препоръка, свързана с нуждите и предизвикателствата на морската аквакултура в Черно море.

Заден план

Румъния и България, като крайбрежни държави по западното Черноморие и двете членки на Европейския съюз са изправени пред подобни предизвикателства и възможности в своите сектори на аквакултурата. Все пак има отчетливи различия в техните подходи, регулации и производствени възможности.

Секторът на морската аквакултура в Румъния претърпя значителни трансформации през последните десетилетия, отразяващи промени в правителствените политики, пазарните изисквания и екологичните съображения. В исторически план аквакултурата в Румъния се фокусира предимно върху сладководни видове, като шаран и пъстърва, поради изобилието от вътрешни водни ресурси. Въпреки това, в отговор на намаляващите запаси от дива риба и нарастващото потребителско търсене на морски дарове, има нарастващ интерес към морските аквакултури.

Румънското крайбрежие предлага благоприятни условия за морска аквакултура, с широк достъп до морска вода, подходящи температури и разнообразни морски местообитания. Понастоящем най-известните дейности в областта на морската аквакултура в Румъния включват отглеждането на миди, стриди и някои пилотни инициативи за рибни видове като калкан и дъгова пъстърва.

Изследователски институции, като Националния институт за морски изследвания и развитие "Григоре Антипа", играят решаваща роля в подкрепата на сектора на морската аквакултура в Румъния. NIMRD провежда изследвания върху технологиите за отглеждане, подбор на видове и оценки на въздействието върху околната среда, за да информира устойчивите практики за аквакултура. Експериментът, проведен в лабораторията, включва видове като: сибирска есетра (*Acipenser baerii*), калкан (*Scophthalmus maeoticus*), кефал (*Chelon auratus*), американски син рак (*Callinectes sapidus*), дъгова пъстърва (*Oncorhynchus mykiss*), ципура (*Sparus aurata*).

България може да се похвали с разнообразна брегова ивица по протежение на северната част на Черно море, предоставяща широки възможности за развитие на морски аквакултури. Подобно на Румъния, България има история на аквакултурата, фокусирана предимно върху сладководни видове, но има нарастващ интерес и инвестиции и в морската аквакултура.

В България морските аквакултури включват предимно отглеждане на черни миди, стриди и различни видове риби. Тези видове са добре пригодени за екологичните условия на Черно море и са с голямо търсене както в страната, така и в чужбина.

Независимо от това, индустрията на аквакултурите и на двете страни е изправена пред предизвикателства, свързани с регулаторните рамки, устойчивостта на околната среда, усвояването на технологиите, развитието на инфраструктурата и конкурентоспособността на

пазара. Има обаче забележителни силни страни, включително благоприятен климат, достъп до ресурси на морска вода и стратегическо географско местоположение в рамките на Европейския съюз.

Препоръка

Тази препоръка се добавя към предишните препоръки, издадени от BISAC по този въпрос или свързани през последните години:

- Препоръка, свързана с предизвикателствата в научните изследвания и иновациите в аквакултурата в Черно море (Румъния и България), № 35/31.08.2023 г.
- Препоръка относно развитието на аквакултурата в Черно море, № 048/9.08.2022 г.

Следователно, подсилвайки тези 2 ключови документа, тази препоръка добавя следното:

1. Към държавите-членки и ЕК за насърчаване и улесняване на разработването и прилагането на различни системи за аквакултури. Те трябва да включват затворени, рециркулиращи системи, както и култивиране в открито море, всички пригодени да отговорят на специфичните нужди на различни видове и местни екосистеми.
2. Към държавите членки и ЕК да осигурят подкрепа за научни изследвания и иновации в технологиите за аквакултури за подобряване на ефективността, производителността и екологичната устойчивост.
3. Към държавите членки да дадат приоритет на отглеждането на местни видове, когато е възможно. Това съображение трябва да вземе предвид тяхната екологична съвместимост и търсенето на пазара. Освен това, преди въвеждането на екзотични видове, от съществено значение е да се извършат задълбочени оценки на въздействието, да се спазват съответните разпоредби и да се потърси консултация с експерти, за да се сведат до минимум рисковете за местните екосистеми.
4. Към държавите-членки да си сътрудничат при формулирането на регионални насоки за регулиране на аквакултурите и да хармонизират националните. Тези насоки трябва да подчертаят устойчивостта, най-добрите практики и рационализираните процедури за лицензиране.
5. На държавите-членки да осигурят обучение и инициативи за изграждане на капацитет за заинтересованите страни от аквакултурата, включително фермери, изследователи и лица, вземащи решения, за да се гарантира ефективното прилагане на регулаторните рамки.
6. Към държавите членки да следят пазарните тенденции и потребителските предпочитания. Това ще улесни целенасоченото обучение и програмите за изграждане на капацитет за производителите на аквакултури. Следва също така да се извършат цялостни оценки на социално-икономическите въздействия на аквакултурите, за да се насочи формулирането на политиката и пазарните стратегии.

7. Към държавите-членки и ЕК за насърчаване на сътрудничеството между изследователски институции, заинтересовани страни от индустрията и правителствени органи, включително чрез създаване на клъстери.
8. Към държавите членки да подкрепят демонстрационните центрове за аквакултури, които да действат като централни точки за обмен на знания, техническо сътрудничество и инициативи за изграждане на капацитет, съобразени с нуждите на Черноморския регион.
9. Към държавите-членки да насърчават диалога, прозрачността и сътрудничеството между заинтересованите страни в аквакултурата, за да култивират взаимно доверие и разбирателство при справяне със споделените предизвикателства. Вземането на решения трябва да се основава на обширни консултации и научни доказателства.

КСЧМ се ангажира да продължи да подкрепя властите на държавите-членки да си сътрудничат, редовно да комуникират и обменят най-добри практики, предлагайки платформа за обсъждане и хармонизиране на специфичните правила, за да се гарантира справедливост и честна игра между страните.